

Arbocoördinator krijgt rol bij ontwerpen van bouwwerken

Jan Harmen Kwantes

ISN = 21476

Het Bouwprocesbesluit is in werking getreden, gelijk met een aantal gewijzigde artikelen uit de Arbowet. Dit besluit vormt de Nederlandse 'vertaling' van een Europese richtlijn inzake de veiligheid en de gezondheid voor tijdelijke en mobiele bouwplaatsen. De gevolgen van de invoering van deze richtlijn in de Nederlandse Arbowetgeving zijn aanzienlijk. Opdrachtgevers krijgen arbotaken.

Keuzen bij het ontwerpen van een bouwwerk beïnvloeden de risico's voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers bij de uitvoering. Om opdrachtgevers arbotaken te kunnen geven, moest echter eerst de Arbowet worden gewijzigd. Dit is inmiddels gebeurd.

Definities

Een opdrachtgever is de natuurlijke of rechtspersoon voor wiens rekening een bouwwerk tot stand wordt gebracht. Het moet gaan om bouwwerken, of om zaken die daar nauw mee samen hangen zoals graaf- en grondwerkzaamheden, verbouwing, renovatie, sloop etc. In het besluit wordt een scheiding aangebracht tussen de ontwerp- en de uitvoeringsfase.

In de ontwerpfase van een bouwwerk krijgt de opdrachtgever een aantal verplichtingen opgelegd: vóór het begin van de werkzaamheden moet een voorgeschreven model van een kennisgeving naar de 1-SZW (de voormalige Arbeidsinspectie) worden gestuurd; er moeten één of meer coördinatoren voor de ontwerpfase worden aangesteld; er moet een veiligheids- en gezondheidsplan worden opgesteld door de coördinator; bij het ontwerpen van een bouwwerk moet rekening worden gehouden met de algemene uitgangspunten van de Arbowet, het voeren van een arbobeleid en het maken van een risico-inventarisatie en -evaluatie, en het verstrekken van voorlichting en onderricht; het coördineren van de resultaten van deze verplichtingen (er zijn immers diverse werkgevers en zelfstandigen bij het bouwwerk betrokken); het samenstellen van een dossier waarin onder andere technische of bouwkundige kenmerken van het bouwwerk zijn beschreven die van

Keuzen bij het ontwerpen beïnvloeden de risico's voor de veiligheid en de gezondheid bij de uitvoering.
Foto: Peter Pennarts

belang zijn bij het onderhoud van het gebouw indien het bouwwerk éénmaal is voltooid (bijvoorbeeld steigerverankeringen). Ook bij de uitvoering moeten er één of meerdere coördinatoren worden aangesteld. De uitvoerende partij (meestal de hoofdaannemer) moet deze coördinator aanstellen. Deze functionaris krijgt de volgende taken: hij coördineert de door de werkgevers en zelfstandigen te nemen beschermende maatregelen; hij organiseert de samenwerking tussen de verschillende werkgevers en zelfstandigen; hij geeft aanwijzingen als werkgevers en/of zelfstandigen hun verplichtingen niet of onvoldoende naleven. De coördinator voor de uitvoeringsfase kan zijn werk natuurlijk alleen maar goed doen indien hij beschikt

over het in de ontwerpfase gemaakte veiligheids- en gezondheidsplan. Daarom moet het veiligheids- en gezondheidsplan onderdeel uitmaken van het bestek van het bouwwerk. Als de opdrachtgever een consument is, bijvoorbeeld een huiseigenaar, worden de verplichtingen van de opdrachtgever overgenomen door de ontwerpende partij zoals de architect. In de uitvoeringsfase krijgen ook de overige werkgevers (onderaannemers) en zelfstandig werkenden verplichtingen opgelegd: een aantal te nemen veiligheidsmaatregelen en de verplichting om samen te werken met de coördinator voor de uitvoeringsfase.